

Rembrandt van Rijn „Jeździec polski” (Lisowczyk), 1655 r.

(oryg. wym. 116,8 × 134,9 cm)

Rembrandt Harmenszoon van Rijn był holenderskim malarzem, grafikiem i rysownikiem, uważanym za jednego z najwybitniejszych malarzy w historii sztuki.

Dzieło jest przykładem mistrzowskiego, dojrzałego stylu malarza i jednym z zaledwie dwóch znanych konnych portretów w jego twórczości. Do dziś nie wiadomo jednak, kogo przedstawia *Jeździec polski*, zwany również *Lisowczykiem*. Zagadkowość obrazu i jego niezwykły, poetycki nastrój, w równej mierze jak jego malarskie walory - mistrzowska, typowo Rembrandtowska technika prowadzenia pędzla i wyrafinowana tonacja barwna - zadecydowały o niezwykłej popularności dzieła.

Przez długi czas „perełka” ta zdobiła Kolekcję Dzikowską. W latach 1815- 1818 Jan Feliks i Waleria Tarnowscy zakupili kilkanaście obrazów z dawnej kolekcji królewskiej Józefa Augusta Poniatowskiego, w tym „Lisowczyka”.

W 1910 hr. Zdzisław Tarnowski sprzedał obraz amerykańskiemu przemysłowcowi i kolekcjonerowi sztuki. Sprzedaż arcydzieła Rembrandta za granicę spotkała się ze stanowczym sprzeciwem i powszechną krytyką polskiej opinii publicznej. Polska prasa okrzyknęła wtedy tę głośną sprzedaż skandalem!

Oto jak tłumaczył konieczność transakcji Artur Tarnowski – ostatni właściciel Dzikowa. Podkreślił on iż sprzedający: *„Żyli pod zaborami, tendencją narodową było wtedy nie sprzedanie ani piędzi ziemi obcemu, a jeżeli możliwe - wykupywanie jej, by w ręce polskie znowu wróciła. Wtedy ziemia w rękach polskich była problemem znacznie ważniejszym, niż posiadanie najcenniejszego płótna Rembrandta. To był punkt widzenia narodowy, nie wszystkich może, ale bardzo wielu Polaków”*.

Po 112 latach "Lisowczyk" znów w Polsce!

Arcydzieło Rembrandta do 16 października 2022 r.
Zamek Królewski na Wawelu w Krakowie



Królewski Rembrandt na Wawelu

—
Jeździec polski

ze zbiorów The Frick Collection w Nowym Jorku

18 sierpnia – 16 października 2022 | Zamek Królewski na Wawelu